

Programma's

Hendrik-Ido-Ambacht

Programma 1 Sociaal, welzijn en educatie

Wat willen we bereiken?

Programma 1

Hendrik-Ido-Ambacht heeft een goed voorzieningenniveau. Dat niveau houden we op peil met bereikbare voorzieningen voor jong en oud. Uitgangspunt voor ons beleid is dat we onze inwoners in eigen kracht zetten. We willen hen zo min mogelijk afhankelijk laten zijn van zware zorg en ondersteuning. Ook vinden we het van belang dat iedereen, van jong tot oud, participeert in onze samenleving en daarvoor kansen krijgt. Omdat de wereld in het sociaal domein dynamisch is en budgetten onder druk staan innoveren we ons zorgaanbod, samen met onze inwoners maatschappelijke partners. Daarbij zoeken we balans met een gezond financieel beleid.

Wat willen we bereiken?

Acties programma 1

Vertalingen coalitieprogramma naar collegewerkprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Aanpak sociaal isolement

Op landelijk niveau is geconstateerd dat er sprake is van een toename van eenzaamheid en sociaal isolement. Een aanpak op lokaal niveau zou bijdragen om deze ontwikkeling te doorbreken. Wij hebben in het collegewerkprogramma opgenomen dat we ons willen inzetten voor de bestrijding van eenzaamheid en sociaal isolement bij ouderen. Daarbij zien wij de samenwerking met onze maatschappelijke partners, waaronder het basisonderwijs, als een belangrijk middel. De concrete aanpak werken wij uit in het gemeentelijk preventieplan. Dit plan wordt in de tweede helft van 2019 aan de raad voorgelegd.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Doorontwikkeling Hi5Ambacht

In de tweede helft van 2019 stellen wij een visiedocument op over de doorontwikkeling van Hi5Ambacht. Wij besteden in dit visiedocument onder meer aandacht aan de organisatievorm voor Hi5Ambacht en doen een voorstel voor de meest passende vorm. Daarnaast wordt onderzocht hoe het facultatief cultuurprogramma dat Hi5Ambacht aanbiedt op de scholen en bij de kinderopvangorganisaties kan worden verbreed en verdiept met als belangrijk onderdeel muziekonderwijs. Hier wordt een voorstel voor gemaakt.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Integraal huisvestingsplan scholen

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende huisvesting voor het onderwijs. In de afgelopen jaren hebben we samen met de schoolbesturen gewerkt aan de nieuwbouw van een aantal scholen in de wijk Centrum/Kruiswiel. Voor de wijken Krommeweg en Centrum/Dorp gaan we een nieuw Integraal Huisvestings Plan (IHP) opstellen. Hierover voeren wij overleg met de besturen van de scholen die in deze wijken gevestigd zijn. Het IHP moet handvatten bieden om te komen tot een

planning van nieuwbouw- en renovatieactiviteiten in de komende jaren en het moet een basis zijn voor een meerjarenraming van de vereiste investeringen.

Portefeuillehouder: Flach André

Kunstgrasvelden

Wanneer we nieuwe velden realiseren kiezen we voor duurzame oplossingen. Bij vervanging van de bestaande kunstgrasvelden stellen we een kredietaanvraag op voor de raad waarin we het best passende alternatief met de bijbehorende kosten toelichten. De eerste vervanging van de top laag van een bestaand kunstgrasveld met rubbergranulaat is gepland tijdens de winterstop 2018 of de zomerstop 2019.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Lobby vrijstelling sollicitatieplicht

Om de druk te verminderen op (aanstaande) ouders met jonge kinderen, mensen die voor een ernstig zieke partner zorgen of mensen die een substantieel deel van hun tijd besteden aan vrijwilligerswerk, spant de gemeente zich in om vrijstelling van de sollicitatieplicht te bevorderen. Hierbij richten wij ons vooral op het creëren van bestuurlijk draagvlak in de regio.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Multifunctionele ontmoetingsplaats Cascade

In het gebouw van Cascade zijn de bibliotheek, het theater, het jeugdteam en het sociaal wijkteam te vinden. Ook veel andere maatschappelijke organisaties, verenigingen en bedrijven huren er ruimte voor hun bijeenkomsten en activiteiten. Hierdoor heeft Cascade zich ontwikkeld tot een breed centrum met een divers aanbod. In samenwerking met Stichting Cascade en partners willen we het centrum verder versterken tot een multifunctionele ontmoetingsplaats voor alle inwoners.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Preventieplan sociaal domein

In 2015 hebben een aantal transities in het Sociaal Domein plaatsgevonden. Hiermee is een eerste stap gezet in het beleggen van de verantwoordelijkheid voor zorg en ondersteuning bij de lokale overheden. Inmiddels krijgen gemeenten steeds beter zicht op de taken die zijn overgedragen in het Sociaal Domein. Dit geldt ook voor de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht, waar het grootste deel van de zorg en ondersteuning geregeld is via het Jeugdteam, de Sociale Dienst Drechtsteden en het Sociaal Wijkteam. Op basis van de rapportages van deze organisaties constateren we dat er steeds meer spanning ontstaat tussen het toenemende beroep op ondersteuning en zorg en de financiële middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. De verwachting is dat deze spanning verder zal gaan toenemen. We willen deze ontwikkeling met meer inzet aan de "voorkant" trachten om te buigen. Hiervoor gaan we gebruik maken van een set van instrumenten, activiteiten en mogelijk nieuwe voorzieningen. We stellen hiervoor een preventieplan Sociaal Domein op. In het preventieplan geven we allereerst inzicht in de reeds bestaande en beschikbare instrumenten, die we als gemeente hebben. Daarnaast maken we een inventarisatie van de risico's per levensfase en geven we aan welke instrumenten kunnen worden ingezet en wat de best passende oplossing is.

Het plan zullen we in samenwerking met onze maatschappelijke partners en de Wmo-Adviesraad opstellen. In het laatste kwartaal van 2018 vindt de inventarisatie van bestaande instrumenten, interventies en risico's plaats. Voor de vraagstukken en risico's, waar op dit moment geen passend aanbod beschikbaar is of waar alleen kostbare maatregelen beschikbaar zijn, zullen wij met voorstellen komen om tot nieuwe oplossingen en maatregelen te komen. Het uiteindelijke preventieplan Sociaal Domein zal in de tweede helft van 2019 ter besluitvorming worden voorgelegd.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Sociale Kaart

Wij vinden het belangrijk dat inwoners met een ondersteuningsbehoefte of ondersteuningsvraag over goede en betrouwbare informatie beschikken om in hun behoeften en vragen te kunnen voorzien. Ook is het belangrijk dat de professionals in het Sociaal Domein gebruik kunnen maken van goede en betrouwbare informatie. Hiertoe willen wij een digitale sociale kaart inzetten.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Versterken sociaal wijkteam

Begin 2017 hebben wij het functioneren van het gemeentelijk Sociaal Wijkteam geëvalueerd. In deze evaluatie hebben wij geconstateerd dat het wenselijk is om de formatie van het Sociaal Wijkteam te versterken en dat er extra middelen nodig zijn om knelpunten weg te nemen bij huisvesting, communicatie en informatievoorziening. Ook hebben we in de evaluatie opgenomen dat het voor de gemeentelijke opdracht aan het Sociaal Wijkteam en de toekomstbestendigheid van het Sociaal Wijkteam belangrijk is om de huidige netwerkorganisatievorm tegen het licht te houden. Daarbij nemen we ook het gegeven mee dat de Dienst Gezondheid en Jeugd ZHZ met ingang van 2020 het faciliteren van het coördinatorschap van het Sociaal Wijkteam beëindigt.

Op basis van de evaluatie is besloten om tot eind 2018 extra middelen beschikbaar te stellen aan het Sociaal Wijkteam. Deze middelen zijn ingezet voor het Algemeen Maatschappelijk Werk, voor een GGZ-medewerker, voor een aandachtfunctionaris dementie, voor training van personeel, voor verruiming van de huisvesting van het Sociaal Wijkteam en voor communicatie en informatievoorziening.

Om te komen tot uitspraken over:

- structurele versterking van de huidige formatie van het SWT;
- het onderbrengen van de ondersteuningsfuncties mantelzorgondersteuning;
- sociaaljuridische ondersteuning onder regie en registratie van het Sociaal Wijkteam;
- de toekomstige organisatievorm van het Sociaal Wijkteam;
- de invulling en het werkgeverschap van de coördinatiefunctie vanaf 1 januari 2020 ;

vindt in het najaar van 2018 opnieuw een evaluatie van het Sociaal Wijkteam plaats. Ook wordt in deze periode het Jeugdteam geëvalueerd.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Visie op beschermd wonen en beschermd thuis

In 2017 is door de centrumgemeente Dordrecht in samenspraak met GGZ-aanbieders voor de gemeenten in de regio Drechtsteden /Alblasserwaard-Vijfheerenlanden het visiedocument Transformatieagenda Beschermd Wonen en Opvang opgesteld. In dit document wordt ingegaan op

de landelijke ontwikkeling om GGZ-cliënten, die op de wachtlijst staan voor een intramurale GGZ-voorziening voor Beschermd Wonen en de "lichtste" cliënten die op dit moment in een GGZ-voorziening voor Beschermd Wonen, zoals de Yulius en Eleos-locaties in Hendrik-Ido-Ambacht, te laten doorstromen naar zelfstandige huisvesting. Bij het doorstromen naar zelfstandige huisvesting hoort een pakket van begeleiding door de zorgaanbieders en ondersteuning door Sociale Wijkteams. Het doel van deze ontwikkeling is om meer cliënten met GGZ-problematiek volwaardig te laten participeren in de samenleving en te komen tot kostenbeheersing binnen Beschermd Wonen. De gemeente Dordrecht heeft gevraagd om de Transformatie-agenda bestuurlijk te laten vaststellen en om lokaal een plan van aanpak op te stellen voor de implementatie van deze ontwikkeling. Hierbij staat de vormgeving van de casusregie en de lokale ondersteuning centraal.

De Transformatieagenda en het lokaal plan van aanpak Beschermd Wonen en Opvang zullen in de tweede helft van 2019 ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Vrijwilligersbeleid

In 2019 ontwikkelen we beleid voor het stimuleren en ondersteunen van vrijwillige inzet. Dit doen we in samenspraak met de lokale verenigingen en vrijwilligersorganisaties. Het vrijwilligersbeleid moet zoveel mogelijk aansluiten bij de wensen en behoeften van de lokale organisaties. Als gemeente willen we de organisaties zo veel mogelijk faciliteren en stimuleren.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Gezondheidsbeleid

We willen een gezonde leefstijl voor kinderen stimuleren. Dit betekent het bevorderen van een gezonde leefomgeving op school met voldoende mogelijkheden om binnen en buiten te sporten, spelen en bewegen. In 2019 wordt een nieuwe Nota regionaal en lokaal gezondheidsbeleid vastgesteld voor de periode 2020-2023. Daarbij besteden we ook specifieke aandacht aan de gezonde leefstijl van kinderen, in samenspraak met de basisscholen in Hendrik-Ido-Ambacht. In samenwerking met organisaties op het gebied van sport en bewegen gaan we spelen en bewegen stimuleren.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Wat willen we bereiken?

Lopende, grote beleidstrajecten

Wat gaan we daar voor doen?

Overdracht participatieplekken

Naar verwachting wordt het instrument participatieplekken per 2019 van regionaal niveau (SDD) overdragen aan de Drechtstedengemeenten. Deze overdracht is echter nog onder voorbehoud, omdat besluitvorming hierover nog moet plaatsvinden (najaar 2018). Als er werkelijk sprake is van overdracht van participatieplekken aan de gemeenten, dan krijgen we de verantwoordelijkheid over zowel het beleid als de uitvoering van de participatieplekken. De financiële middelen die we hiervoor nodig zullen hebben, worden ook overgedragen.

De huidige stand van zaken is dat gewerkt wordt aan een voorstel waarin staat hoe en onder welke voorwaarden de participatieplekken overgedragen gaan aan de gemeenten. De regionale planning is dat dit voorstel in september 2018 in het PFO Sociaal wordt besproken, waarna definitieve besluitvorming volgt.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Nota Mantelzorgbeleid

In de nieuwe nota mantelzorgbeleid nemen wij het mantelzorgbeleid op voor de periode 2020-2022. Net als in de huidige nota zal het nieuwe beleid op hoofdlijnen bestaan uit twee onderdelen: (1) het ondersteunen van mantelzorgers en (2) het waarderen van mantelzorgers. Voor het opstellen van het nieuwe mantelzorgbeleid gaan wij in gesprek met lokale mantelzorgers. Dit met het doel om te achterhalen wat hun wensen en behoeften zijn. Daarnaast evalueren we het gebruik en de ervaringen van de voorzieningen die we op basis van het huidige mantelzorgbeleid zijn gestart. Goed lopende (respijtzorg)voorzieningen zullen we naar verwachting continueren. Maar wellicht zijn er voorzieningen die niet meer volledig aansluiten bij de wensen en behoeften van mantelzorgers. De nieuwe nota leggen wij in het 2e kwartaal van 2019 ter vaststelling voor aan de raad.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Lokaal plan Meerjarenperspectief Jeugdhulp

Na de decentralisatie Jeugdhulp in 2015 is de samenwerking met de regio Zuid-Holland Zuid op het gebied van Jeugdhulp met uitvoering van de Jeugdwet door de Serviceorganisatie Jeugd verder vormgegeven. De lokale uitvoering van de Jeugdwet vindt plaats door het Jeugdteam Hendrik Ido Ambacht. Het lokale Jeugdteam is een netwerkorganisatie waarin partners op het gebied van jeugd- en opvoedhulp samenwerken. Ook verzorgt het Jeugdteam de toegang tot tweede lijnshulp- en ondersteuningsaanbod. Uit de rapportages van de Serviceorganisatie wordt inmiddels duidelijk dat de rijksbudgetten voor Jeugdhulp ontoereikend zijn oftewel de vraag naar Jeugdhulp is groter dan de omvang van de rijksmiddelen. De consequentie daarvan is dat er wachtlijsten ontstaan en volgens de berekeningen van de Serviceorganisatie Jeugd ontstaan er gaandeweg tekorten op de beschikbare budgetten Jeugdhulp. De vraag naar jeugdhulp loopt volgens het CBS jaarlijks op. Zo ook in Hendrik Ido Ambacht. De zorgvraag van jeugdigen en hun ouders neemt in aantal toe en de zorgvragen worden ook complexer. De jeugdwet is erop gericht jeugdigen zo lang mogelijk thuis wonen te laten wonen, in hun eigen vertrouwde omgeving in plaats van in een zorginstelling. Dit leidt tot een toename van ambulante Jeugdhulp.

Tussentijdse rapportages laten ook zien dat de Serviceorganisatie Jeugd de komende jaren jeugdigen en hun ouders moet terugverwijzen naar het lokale Jeugdteam. Op grond van de beschikbare middelen kan tweedelijnszorg niet langer meer in die omvang plaatsvinden zoals in de afgelopen jaren. Daarvoor zullen wij in 2019 en de jaren daarna (moeten) inzetten op het versterken van de lokaal preventieve structuur. Het Jeugdteam zal nog meer en beter dan voorheen moeten samenwerken met de lokale partners zoals het basisonderwijs en de huisartsen. Daarbij krijgt het jeugdteam steeds meer een rol in het opzetten van gezinsondersteunende programma's zoals Home Start en het inzetten van kindercoaches. Deze ontwikkelingen vragen om een doorontwikkeling van het Jeugdteam. We evalueren daarom het Jeugdteam en bekijken wat de optimale samenstelling is in het licht van onze lokale opgaven.

De lokaal versterkte preventieve structuur rondom jeugdigen vereist aan de ene kant het verlengen van de huidige lokale impuls en aan de andere kant het versterken van een nieuwe lokale impuls.

Jeugdigen die in de toekomst als gevolg van beperkte budgetten geen aanspraak kunnen maken op tweedelijnszorg kunnen door de versterkte lokale impuls en door het aanbrengen van zorggerelateerde accenten en het stellen van prioriteiten toch aanspraak (blijven) maken op preventieve zorg en ondersteuning.

Het meerjarenplan wordt in het eerste kwartaal van 2019 aan de raad voorgelegd.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Personen met verward gedrag

Vanuit de rijksoverheid is verzocht om in 2018 op lokaal niveau een plan van aanpak 'personen met verward gedrag' te laten vaststellen.

In het plan zal worden ingegaan op de onderwerpen die spelen bij de aanpak van personen met verward gedrag en de reeds aanwezige voorzieningen, bestaande afspraken en genomen maatregelen voor deze aanpak.

Het is de bedoeling om dit plan in het laatste kwartaal van 2018 ter besluitvorming voor te leggen aan het college.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs

De Wet op het Primair Onderwijs is op onderdelen gewijzigd. Enkele wijzigingen hebben betrekking op de onderwijshuisvesting. Om te voldoen aan de Wet op het Primair Onderwijs passen wij de verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs aan. De nieuwe verordening zal in het eerste kwartaal van 2019 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de raad.

Portefeuillehouder: Flach André

Verordening Leerlingenvervoer

In het laatste kwartaal van 2018 leggen wij aan de raad een voorstel voor tot vaststelling van een nieuwe verordening Leerlingenvervoer. Deze verordening is gebaseerd op de nieuwe modelverordening van de VNG en waar nodig en gewenst toegesneden op onze lokale situatie (lokaal maatwerk). Na besluitvorming in de raad treedt de nieuwe verordening Leerlingenvervoer in werking op 1 januari 2019.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Maatschappelijke begeleiding Statushouders

Met inzet van een netwerk van professionals en vrijwilligers stimuleren we dat statushouders zo snel mogelijk zelfredzaam en bij voorkeur zelfvoorzienend worden binnen onze gemeente. Het Sociaal Wijkteam heeft in deze aanpak de rol van 'spin in het web' en werkt hiervoor intensief samen met Vluchtelingenwerk en de SDD. Zij maakt daarbij gebruik van een breed netwerk van vrijwilligers en betrokken professionals. Deze aanpak wordt eind 2018 geëvalueerd. Ook de Impuls 2017-2018 van de SDD om statushouders intensiever naar werk of dagbesteding te begeleiden, wordt hierin meegenomen. Aan de hand van de opgedane ervaring, de vernieuwde aanpak van de SDD en de vernieuwde wet inburgering die in 2020 ingaat - waarin gemeenten een grotere taak en verantwoordelijkheid krijgen - zal een aanpak voor 2019 en verder worden bepaald.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Collectie Spoor

Op 5 maart 2018 heeft de gemeenteraad besloten om een deel van de collectie Spoor, wat nu opgeslagen is bij het depot Hizkia van Kralingen (Den Haag) naar Hendrik-Ido-Ambacht te halen. Op die manier kunnen de Ambachtse inwoners de fraaie collectie zien van de veelal antieke voorwerpen, waarover het vroegere Ambachtse burgemeestersgezin de beschikking had. Met het Historisch Genootschap is afgesproken dat zij de collectie tentoonstellen in het gebouw Den Brommert, dat door hen begin 2019 wordt verbouwd. De gemeente stelt hiervoor in totaal € 100.000 beschikbaar. Door het CAI Fonds is ook nog eens € 400.000 beschikbaar gesteld. Het in bruikleen geven van de collectie vindt plaats na oplevering van Den Brommert en in samenwerking met het Historisch Genootschap.

Daarna oriënteren wij ons op de bestemming van de collectie Spoor op de andere locaties, en bepalen wij een richting voor de toekomstige bestemming. Volgens het raadsbesluit is verkoop één van de opties. Deze oriëntatie voeren wij uit in samenspraak met o.m. het Historisch Genootschap en het Regionaal Centrum Eindhoven. Bij de laatste is ook een deel van de collectie Spoor te bezichtigen.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

WMO Beleidsplan

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning schrijft voor dat elke gemeente iedere 4 jaar een Wmo-beleidsplan opstelt. In 2015 is met de Drechtstedengemeenten afgesproken om voor de periode 2015 - 2019 hier invulling aan te geven met een regionaal beleidsplan dat voor alle Drechtstedengemeenten hetzelfde is en met lokale Wmo-uitvoeringsplannen. Voor de periode 2019 - 2023 is inmiddels een soortgelijke afspraak gemaakt. In de eerste helft van 2018 hebben we samen met de SDD mogelijke onderwerpen voor het Wmo-beleidsplan geïnventariseerd. Deze onderwerpen zijn voor het zomerreces voorgelegd aan de verantwoordelijke portefeuillehouders voor de Wmo in de Drechtsteden. Het is de bedoeling dat het nieuwe Wmo-beleidsplan voor eind 2018 aan het Drechtstedenbestuur, de Drechttraad, de lokale colleges en gemeenteraden wordt voorgelegd. Een en ander heeft te maken met het feit dat het Drechtstedenbestuur en Drechttraad bestuurlijk verantwoordelijk zijn voor de maatwerkvoorzieningen Wmo en de lokale colleges en raden verantwoordelijk zijn voor de algemene voorzieningen.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Inkomensondersteuning

De opgave die we in het sociaal domein hebben, is inwoners te helpen in hun zoektocht naar zelfstandigheid. Werk is daarbij een effectief middel. Het beleid in de Drechtsteden is er dan ook op gericht inwoners te helpen bij hun re-integratie. Tegelijkertijd worden werkgevers gecompenseerd wanneer zij personen uit de doelgroep van de Participatiewet in dienst nemen.

Ontwikkeling van het bestand

Het herstel van de economie werkt voorzichtig door in de omvang van het bijstandsbestand in de Drechtsteden. Uit de eerste periode van 2018 blijkt inmiddels een lichte daling.

Aantal uitkeringsgerechtigden	1 jan 15	1 jan 16	1-jan-17	1 jan 18	1 jul 18
Regio DS	6.053	6.293	6.670	6.686	6.570

H-I-Ambacht	270	283	315	321	319
-------------	-----	-----	-----	-----	-----

Door de groei van de economie stijgt het aantal vacatures in de regio. Desondanks blijft het moeilijk een goede match te maken tussen een uitkeringsgerechtigde en een vacature. Door extra voorzieningen in te zetten zoals loonkostensubsidie, wordt de kans vergroot om mensen vanuit de bijstand te bemiddelen naar een vacature. De SDD verwacht dat de uitkeringslasten in 2019 dalen, maar dat deze daling teniet wordt gedaan door stijgende lasten van loonkostensubsidie. Dit geeft per saldo een groei van de kosten van inkomensondersteuning. Tegelijkertijd krijgen mensen, doordat zij gaan werken en niet meer in de bijstand zitten, meer structuur in hun leven, een zinvolle dagbesteding en een eigen inkomen.

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Startdatum: 19-10-2015

Doorlopend

■ **Kwaliteit**

Het herstel van de economie vertaalt zich sinds 2017 in een voorzichtige daling van het aantal bijstandsgerechtigden in de Drechtsteden. Dankzij de aantrekkende economie neemt het aantal vacatures toe. Tegelijkertijd is er de tendens dat door de mismatch op de arbeidsmarkt het steeds moeilijker wordt een uitkeringsgerechtigde te koppelen aan een vacature. Om de daling van het aantal bijstandsgerechtigden te versnellen zet de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) een breed instrumentarium in. Zo wordt ingezet op preventie, bijvoorbeeld door schoolverlaters actief te ondersteunen. In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden weergegeven voor de periode van 1 januari 2015 tot 1 juli 2018. In de eerste maanden van 2018 stabiliseert het bestand. In voorgaande jaren zagen we het bestand in deze periode juist stijgen.

Aantal uitkeringsgerechtigden	1-jan-15	1 jan 16	1-jan-17	1 jan 18	1 juli 18
Regio DS	6.053	6.293	6.670	6.686	6.570
HIA	270	290	315	321	319

Financieel perspectief

Bij de geactualiseerde begroting 2018 prognosticeerde de SDD een tekort van € 7,4 miljoen op inkomensondersteuning. In de eerste bestuursrapportage 2018 wordt duidelijk dat dit tekort iets terugloopt naar € 7,2 miljoen. Zorgpunt is dat er geen directe relatie is tussen het verkleinen van het bijstandsbestand en het verminderen of oplossen van het financieel tekort. Het nieuwe verdeelmodel BUIG is de Drechtsteden niet gunstig gezind. Tegelijkertijd is het macrobudget voor gemeenten te laag om alle kosten te dekken, zelfs al zou het verdeelmodel kloppend zijn. Via de regio en VNG blijven we richting het rijk lobbyen voor een eerlijker verdeelmodel en voor een verhoging van het macrobudget.

Via de zogenaamde Vangnetuitkering biedt het Rijk financiële compensatie aan gemeenten die grote tekorten op het budget Inkomensondersteuning hebben. Gezien de omvang van ons tekort komt Hendrik-Ido-Ambacht in aanmerking voor een uitkering uit de Vangnetregeling 2017. Medio 2018 hebben we hiervoor een aanvraag ingediend. Naar verwachting neemt het ministerie in het laatste kwartaal 2018 een besluit over de ingediende aanvragen.

■ **Tijd**

Brede adviesraad sociaal domein

In deze collegeperiode zetten we in op het innoveren en het zo flexibel mogelijk organiseren van de zorg. We willen buiten de hokjes van verschillende wetten denken. Daarvoor willen we de kennis en ervaring van onze inwoners en betrokken organisaties benutten. Daarom verkennen we samen met de Wmo Adviesraad de mogelijkheid om een brede adviesraad voor het sociaal domein in te richten. Portefeuillehouder: Die Steven, van

Wat mag het kosten ?

Bedragen x1000

Exploitatie	Prim.begrot.2019	2019 JS2020	2019 JS2021	2019 JS2022
Lasten				
TV4.2 4.2 - Onderwijshuisvesting	1.430	1.590	1.519	1.482
TV4.3 4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.239	1.254	1.334	1.379
TV5.1 5.1 - Sportbeleid en activering	1.018	1.018	1.018	1.018
TV5.2 5.2 - Sportaccommodaties	2.022	1.240	1.235	1.229
TV5.3 5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.041	1.052	1.061	1.062
TV5.6 5.6 - Media	534	534	534	534
TV5.71 5.71 - (openlucht) recreatie	510	506	500	497
TV6.1 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	1.814	1.815	1.815	1.816
TV6.2 6.2 - Wijkteams	1.750	1.750	1.750	1.750
TV6.3 6.3 - Inkomensregelingen	5.958	5.830	5.809	5.775
TV6.4 6.4 - Begeleide participatie	1.094	1.135	1.146	1.152
TV6.5 6.5 - Arbeidsparticipatie	570	570	570	570
TV6.6 6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	319	319	319	319
TV6.71 6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	3.501	3.501	3.503	3.503
TV6.72 6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	3.470	3.470	3.470	3.470
TV6.81 6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	-237	-183	67	67
TV6.82 6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	874	874	874	874
TV7.1 7.1 - Volksgezondheid	1.593	1.593	1.593	1.593
Totaal Lasten	28.501	27.869	28.118	28.091
Baten				
TV4.2 4.2 - Onderwijshuisvesting	-28	-28	-28	-28
TV4.3 4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-85	-85	-85	-85
TV5.1 5.1 - Sportbeleid en activering	-526	-526	-526	-526
TV5.2 5.2 - Sportaccommodaties	-64	-64	-64	-64
TV5.3 5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-624	-624	-624	-624
TV6.1 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	-50	-50	-50	-50
TV6.2 6.2 - Wijkteams	-59	-59	-59	-59
TV6.3 6.3 - Inkomensregelingen	-4.657	-4.657	-4.657	-4.657
Totaal Baten	-6.093	-6.093	-6.093	-6.093
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	22.408	21.776	22.025	21.998

Indicatoren

Sociaal

Verplichte indicatoren	0-waarde	Actuele waarde	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Gezinssituatie tot 18 jaar				
Kinderen in uitkeringsgezin	3,37% (2015)	(NNB)	Daling	VJI
Werk en Inkomen				
Netto arbeidsparticipatie	70,1% (2016)	72,1% (2017)	Gelijk	CBS
Personen met een bijstandsuitkering	321	340	Daling	CBS
Lopende re-integratievoorzieningen <i>Per 1.000 inwoners 15-64jr</i>	5,9 (2016)	11,2 (2017)	Stijging	CBS
Werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar	NB	0,42% (2015)	Gelijk	VJI
Jeugd				
Jongeren met jeugdhulp	10% (2017)	11% (2018)	Daling	SOJ
Jongeren met jeugdbescherming	1,1% (2017)	0,9% (prognose 2018)	Gelijk	SOJ
Jongeren met jeugdreclassering	0,1% (2017)	0,1% (2018)	Gelijk	SOJ
Jongeren met een delict voor de rechter	NB	0,58% (2015)		VJI
Wmo				
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO <i>Per 1.000 inwoners</i>	88	77 (t/m maart 2018)	Gelijk	GMSD

Welzijn

Vrijwillige indicatoren	0-waarde 2013	Actuele waarde 2015	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Oordeel inwoners over voorziening				
Gezondheidsvoorzieningen	72%	79%	Stijging	OCD
Welzijnsvoorzieningen	31%	58%	Stijging	OCD

Educatie

Verplichte indicatoren	0-waarde	Actuele waarde	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Verzuim en schoolverlaters				
Absoluut verzuim <i>Per 1.000 inw. 5-18 jr.</i>	0 (2016)	0,95 (2017)	Gelijk	DUO
Relatief verzuim <i>Per 1.000 leerlingen</i>	15,66 (2016)	18,49 (2017)	Gelijk	DUO
Percentage vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,0% (2015)	1,2% (2016)	Daling	Ingrado
Sportdeelname				
Percentage niet-sporters	51,4% (2012)	55,6% (2016)	Daling	OCD

Vrijwillige indicatoren	0-waarde (2013)	Actuele waarde (2015)	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Oordeel inwoners over voorziening				
Onderwijs in het algemeen	74%	80%	Stijging	OCD
Culturele voorziening	56%	55%	Gelijk	OCD
Sportvoorziening	81%	80%	Stijging	OCD

Programma 2 Ruimtelijke ordening, economie en wonen

Wat willen we bereiken?

Programma 2

Hendrik-Ido-Ambacht is een rustige, groene gemeente waar het fijn is om te wonen. Onze gemeente ligt tegelijk in een stedelijke omgeving. Daardoor zijn we voortdurend op zoek naar balans tussen wonen, werken en milieu, zodat we de kwaliteit van leven hoog kunnen houden. Duurzaamheid is daarbij een belangrijk begrip en één van de leidende onderdelen in dit programma. Hierbij past ook dat we weloverwogen en bewuste keuzes maken over woningbouw; groen en wonen moeten in balans zijn. Samen met onze ondernemers zorgen we ervoor dat het werkklimaat in onze gemeente aantrekkelijk is.

Wat willen we bereiken?

Acties programma 2

Vertalingen coalitieprogramma naar collegewerkprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Actieplan lokale economie

Na het succes van het eerste Actieplan Lokale Economie stellen we opnieuw een actieplan op samen met de Ambachtse ondernemers. Het nieuwe actieplan zal meer verdieping kennen en moet bovendien voldoende flexibiliteit bieden om de thema's aan te vullen waar nodig. In het najaar organiseren we meerdere werksessies met de VAO en de Detailhandelsraad om een solide en actiegerichte agenda op te stellen. Deze wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2019 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Vervolgens gaan we in 2019 voortvarend met de uitvoering van het actieplan van start.

Portefeuillehouder: Flach André

Bomenbeleidsplan

Het bomenbeleid geeft invulling aan de wijze waarop de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht een gezond, veilig en duurzaam bomenbestand realiseert, nu en in de toekomst. De uitgangspunten hierbij zijn: het behoud van bomen in een groene leefomgeving, een kwalitatief goed en passend bomenbestand, een duurzaam bomenbestand en ruimte en aandacht voor inwoners.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Detailhandelsvisie

De beëindiging van de procedure voor uitbreiding van De Schoof vraagt om een nieuwe visie op detailhandel. We grijpen deze kans aan om de huidige detailhandelsstructuur tegen het licht te houden en te onderzoeken hoe we de detailhandel in Hendrik-Ido-Ambacht toekomstbestendig houden. In het najaar van 2018 is onder begeleiding van een gespecialiseerd adviesbureau gestart met het opstellen van de visie. Hierbij betrekken we onze winkeliers en inwoners. De besluitvorming in de gemeenteraad wordt in het eerste kwartaal van 2019 verwacht.

Portefeuillehouder: Flach André

Duurzame gemeentelijke gebouwen

We maken duurzame keuzes in het beheer en onderhoud van gemeentelijke gebouwen. Afgelopen jaren hebben we bijvoorbeeld een aantal gebouwen voorzien van LED verlichting. Verdergaande duurzaamheidskeuzes kunnen tot kostenverhogende maatregelen leiden. Deze keuzes worden in aparte voorstellen aan college en raad voorgelegd omdat per locatie maatwerk nodig is.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Gebiedsvisie centrumgebied

De gebiedsvisie voor het gebied tegenover De Schoof richt zich op een ruimtelijke en functionele invulling met groen en bebouwing. Deze invulling heeft een nauwe relatie met de lopende projecten of de projecten in de directe omgeving die in voorbereiding zijn, zoals de verbouwing van De Schoof, de herontwikkeling van de oude Margrietschool (huidige fietsenwinkel) en de toekomst van het oudere woningbezit van Rhiant bij De Schoof. Ook het kleine parkeerterrein bij de apotheek en makelaar Van Spronsen wordt in deze gebiedsvisie meegenomen. De hoofdopzet voor een herinrichting of profielaanpassing van de Graaf Willemlaan (maar niet in de vorm van een 'knip') nemen we mee. Daarnaast zal de gebiedsvisie inspelen op de relatie van de nieuwe ruimtelijke invulling tot de bestaande flatgebouwen aan de Van Godewijckstraat/Tesselschadestraat, in de richting van Cascade. Maar ook het verband met de ontwikkeling van het Waterbusplein wordt aangeduid. Niet in de laatste plaats geeft de gebiedsvisie een inzicht in de financieel-economische uitvoerbaarheid.

Portefeuillehouder: Flach André

■ **Kwaliteit**

Het opstellen van een ruimtelijke en functionele gebiedsvisie voor de grond aan de Graaf Willemlaan tegenover De Schoof (waarop thans nog de oude Willem de Zwijgerschool aanwezig is en voorheen een bankgebouw stond met omgeving).

■ **Tijd**

De planning is om deze gebiedsvisie zo mogelijk nog in de eerste helft van 2019 gereed te hebben om die ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen.

■ **Geld**

Voor de opstelling van de gebiedsvisie is een budget van € 40.000 beschikbaar.

Lokaal actieplan duurzaamheid

Samen met onze partners stellen we een nieuw lokaal actieplan Duurzaamheid op. Dit plan bieden we in 2019 aan de raad aan. In het lokaal actieplan Duurzaamheid wordt aandacht besteed aan de lokale uitwerking van de Energiestrategie Drechtsteden, luchtkwaliteit, biodiversiteit, klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit. Ook wordt de voorbeeldrol van de gemeente op het gebied van fairtrade, het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed en het werken aan bewustwording door communicatie en educatie nader toegelicht.

Naast het opstellen van het lokaal actieplan lopen de reguliere wettelijke milieutaken, zoals het toetsen van bodemkwaliteit, geluid, externe veiligheid, gewoon door.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Lokaal uitvoeringsprogramma wonen

Op 12 december 2017 is de regionale woonvisie door de Drechttraad vastgesteld. Daarnaast ontwikkelen wij een lokale woonvisie met uitvoeringsparagraaf. Deze visie is complementair aan de regionale woonvisie en biedt ons een duidelijk handelingskader voor het verdere proces richting al onze partners. Deze lokale visie maken we samen met onze stakeholders op het beleidsterrein van wonen. Vanuit deze lokale visie en uitvoeringsparagraaf geven wij vorm en inhoud aan een woonprogramma waarin de kwaliteit van leven, groen en de aandacht voor speciale doelgroepen een prominente plek hebben. Wij gaan in onze visie en uitvoeringsparagraaf in op vraagstukken als de regionale bouwopgave, de regionale spreiding van de sociale huurvoorraad en hoe wij specifieke aandacht geven aan ouderen, jongeren en bijzondere doelgroepen. De lokale visie en uitvoeringsparagraaf bieden wij u in 2019 aan.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Winkeltijdenverordening

In de winkeltijdenverordening wordt de winkelopenstelling geregeld. Om de zondagsrust te waarborgen zijn de winkels in Hendrik-Ido-Ambacht op zondag gesloten. De wenselijkheid en haalbaarheid van openstelling van winkels op Nieuwjaarsdag, Tweede Paasdag, Hemelvaart, Tweede Pinksterdag en Tweede Kerstdag na 13:00 voor zover het geen zondagen betreffen wordt eind 2018 aan de raad voorgelegd.

Portefeuillehouder: Flach André

Omgevingswet

De Omgevingswet wordt op 1 januari 2021 van kracht. De Omgevingswet bundelt 26 wetten in één nieuwe wet voor de fysieke leefomgeving. Dit betekent een wijziging van de organisatie van de ruimtelijke ordening in Nederland. Het is een operatie waar iedereen mee te maken krijgt: overheid, inwoners en het bedrijfsleven. In 2018 hebben we gewerkt aan een Koersdocument voor de Omgevingswet. Hierin hebben we in beeld gebracht waar wij als gemeente voor staan bij de verdere invoering van de verschillende onderdelen van de Omgevingswet. We hebben daarin kaders gegeven voor de vervolg stappen tot aan 2021.

Wij moeten onze organisatie goed voorbereiden op de komst van de Omgevingswet, zodat we klaar zijn als de wet in werking treedt. Het moet duidelijk zijn welke activiteiten nodig zijn om vanaf 1 januari 2021 effectief te kunnen werken met de nieuwe wet. Hiervoor maken we een Plan van Aanpak, waarbij tegelijkertijd voorstellen worden gedaan over de inzet van middelen. Deze middelen zijn nodig voor bijvoorbeeld het opstellen van een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan, het herontwerp van processen en het volgen van opleidingen.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Startdatum: 09-02-2017

Nog niet gestart

■ Kwaliteit

De Omgevingswet beoogt een vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving. In één wet bundelt de Omgevingswet alle wetten voor de leefomgeving. Vanaf 2021 treedt de wet in werking. De wet vervangt daarmee alle wet- en regelgeving voor wonen, ruimte, infrastructuur en water. Het belangrijkste doel is om de lokale overheid meer ruimte te bieden en het voor initiatiefnemers, zoals professionele ontwikkelaars en inwoners, eenvoudiger te maken om

initiatieven te realiseren. Met deze wet wil het Rijk een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit bereiken en in stand houden. Het gaat om de balans tussen beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving.

In Hendrik-Ido-Ambacht zijn we gestart met de implementatie van de Omgevingswet. Raad, college, MT en medewerkers zijn betrokken geweest bij het opstellen van het Koersdocument. In dit Koersdocument leggen we de keuzes en ambities vast die richting geven aan de verdere implementatie van de wet. Het Koersdocument wordt eind 2018 aan de raad ter vaststelling aangeboden. Met het Koersdocument in de hand stellen we een Plan van Aanpak op. Hierin gaan we in op de activiteiten die noodzakelijk zijn voor een geslaagde invoering van de Omgevingswet in onze gemeente en de daarvoor benodigde middelen.

■ Tijd

De verwachting is dat eind 2017 een ambitedocument kan worden vastgesteld in de raad en in 2018 kan worden gestart met het opstellen van een omgevingsvisie.

Wat willen we bereiken?

Grote beleidstrajecten niet voortvloeiend uit het Coalitieprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Landschapstafel IJsselmonde / NRIJ

De Landschapstafel IJsselmonde is een samenwerkingsverband van de zes gemeenten op het eiland IJsselmonde (Hendrik-Ido-Ambacht, Zwijndrecht, Ridderkerk, Rotterdam, Albrandswaard en Barendrecht). Het doel van de samenwerking is het bevorderen van recreatie, natuur en verbrede landbouw. Hiervoor heeft de provincie Zuid-Holland een subsidie beschikbaar gesteld die door de landschapstafel over particuliere en gemeentelijke initiatieven wordt verdeeld. Een voorbeeld van een project dat medegefinancierd is, is het bezoekerspunt op de Sophiapolder.

De gemeenten leveren ieder personele inzet, onder andere voor het uitvoeren van de Waalvisie. Daarnaast betaalt elke gemeente een contributie van vijftig eurocent per inwoner per jaar, waarvan de gebiedspromotie, websites (www.ontdekiijsselmonde.nl, www.mooijsselmonde.nl, www.groenijsselmonde.nl) en de programmamanager worden betaald. Daarnaast vindt een actualisatie plaats van de visie Deltapoort uit 2012.

In de Waalvisie (2016, vastgesteld door Ridderkerk, Barendrecht, Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht) staan verschillende sleutelprojecten genoemd. Een van de sleutelplekken is het Havenhoofd. Doel is het zichtbaar maken van de voormalige verbinding tussen de Noord en de Waal. Dit project wordt in 2019 opgestart.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Wat willen we bereiken?

Verbonden partijen - ontwikkelingen

Wat gaan we daar voor doen?

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZH)

OZH programmeert de uitvoering van de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (de zgn. VTH-taken) sinds enige jaren. Dit gebeurt op basis van het

Regionale UitvoeringsNiveau, oftewel het RUN , wat door de colleges van de gemeenten (exclusief Dordrecht, Alblasterdam, Leerdam en Giessenlanden waarvoor een integraal kader is ontwikkeld) is vastgesteld.. Het RUN richt zich op de thema's veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid, waardoor het mogelijk is de VTH-taken doelgericht en met optimaal rendement uit te voeren. Samen met de gemeenten is gewerkt aan een evaluatie van het RUN. De uitkomsten hebben geleid tot wat kleine aanpassingen in risicocategorisering van branches en zijn verwerkt in de jaarprogramma's van de gemeenten.

Daarnaast wordt advies aangeboden op het gebied van o.a. geluid, bodem, lucht en energie. Het is de ambitie van OZHZ om een zo breed mogelijk pakket aan omgevingstaken uit te voeren. Dit leidt tot grotere efficiency en een robuustere taakuitvoering. Er wordt nu al een breed takenpakket uitgevoerd voor de gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Giessenlanden en Leerdam en voor de provincie Zuid-Holland (naast milieutaken op het gebied van bouwen en wonen en soms ook Apv). OZHZ ziet deze ontwikkelingen als wenselijk en passend in de oorspronkelijke gedachtegang die geleid heeft tot de landelijke vorming van omgevingsdiensten, en voorziet daarom in samenspraak met de gemeenten in een soepele en solide transitie. De maatwerkafspraken tussen gemeente en OZHZ worden gemaakt binnen de financiële en beheersmatige kaders, zoals opgenomen in de Nota Bedrijfsvoering 2016 - 2019 die door het algemeen bestuur in maart 2016 is vastgesteld. De wijze van samenwerking met het (regionale of lokale) loket is onderdeel van de maatwerkafspraken. Daarnaast is er ook sprake van verschuiving van taken tussen de verschillende omgevingsdiensten. Zo zijn de BRZO-taken sinds medio vorig jaar belegd bij de DCMR.

Aan de andere kant voert onze omgevingsdienst taken uit in opdracht van de provincie op het gebied van groenwetgeving en bouwen. Tot slot wordt steeds meer bekend over de inhoud en reikwijdte van de nieuwe Omgevingswet. Inmiddels is daarvoor een regio-brede implementatiestructuur in het leven geroepen waarin gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en andere overheden samenwerken. Voor OZHZ wordt het nog belangrijker om vroegtijdig betrokken te worden bij trajecten van ontwikkeling en normstelling in de fysieke ruimte, in het bijzonder het gemeentelijke omgevingsplan. Hierin benadrukt OZHZ nogmaals zijn rol als verlengde ambtelijke organisatie van gemeente en provincie van wiens expertise optimaal gebruik zou moeten worden gemaakt.

Verder is ook de Omgevingsdienst betrokken bij de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik doordat zij per 1 januari 2019 overgaan naar de provincie Utrecht, de samenvoeging van de gemeenten in de Hoekse Waard tot één gemeente en de samenvoeging van de gemeenten Molenwaard en Giessenlanden tot één gemeente.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Startdatum: 14-02-2017

Nog niet gestart

■ **Kwaliteit**

De reorganisatie van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is afgerond. Deze heeft vooralsnog geen nadelige effecten op de uitvoering van de taken en de relatie. Voor wat betreft de doelstellingen van de reorganisatie zit OZHZ op schema. Een belangrijke ontwikkeling voor de organisatie was dat BRZO-bedrijven (Besluit Risico Zware Ongevallen) niet meer behandeld worden door de OZHZ maar door de DCMR (Omgevingsdienst Rijnmond).

Een belangrijke inhoudelijke ontwikkeling is het invoeren van de nieuwe Omgevingswet. De OZHZ voert voor ons de Wabo-milieutaken uit. De dienst heeft hiervoor intern een projectplan opgesteld. Naarmate de inwerkingtreding van de wet dichterbij komt, wordt het project verder over de organisatie uitgerold. Een 'virtuele' pool van Omgevingsadviseurs wordt geformeerd en opgeleid. Deze adviseurs kunnen een voortrekkersrol vervullen bij het

werken in de geest van de Omgevingswet. Zij worden ingezet bij het leveren van kennis en expertise bij het opstellen van de provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies en omgevingsplannen, deelnemen aan Leerkringen en aan (oefen)pilots. Gemeenten hebben eerder al laten weten dat de relatie tussen OZHZ en de opdrachtgevers een belangrijk aandachtspunt is bij de Omgevingswet. OZHZ is er alert op dat zij door de opdrachtgevers voldoende in positie wordt gebracht.

Tijd

Zienswijze begroting juni 2017

Wat mag het kosten ?

Bedragen x1000

Exploitatie	Prim.begrot.2019	2019 JS2020	2019 JS2021	2019 JS2022
Lasten				
TV0. 0.3 - Beheer overige gebouwen en 3 gronden	378	380	332	333
TV3. 3.1 - Economische ontwikkeling 1	324	324	324	324
TV3. 3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur 2	6.102	3.553	3.599	3.514
TV3. 3.3 - Bedrijvenloket en 3 bedrijfsregelingen	79	79	79	79
TV5. 5.5 - Cultureel erfgoed 5	18	18	18	18
TV7. 7.4 - Milieubeheer 4	660	660	660	660
TV8. 8.1 - Ruimtelijke ordening 1	269	269	269	269
TV8. 8.2 - Grondexploitatie (niet 2 bedrijventerreinen)	11.869	16.074	20.715	19.202
TV8. 8.3 - Wonen en bouwen 3	987	987	987	987
Totaal Lasten	20.686	22.344	26.983	25.386
Baten				
TV0. 0.3 - Beheer overige gebouwen en 3 gronden	-173	-173	-173	-173
TV3. 3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur 2	-6.102	-3.553	-3.599	-3.514
TV3. 3.3 - Bedrijvenloket en 3 bedrijfsregelingen	-49	-49	-49	-49
TV8. 8.1 - Ruimtelijke ordening 1	-22	-22	-22	-22
TV8. 8.2 - Grondexploitatie (niet 2 bedrijventerreinen)	-11.850	-16.055	-20.697	-19.184
TV8. 8.3 - Wonen en bouwen 3	-440	-564	-540	-540
Totaal Baten	-18.637	-20.417	-25.080	-23.482
Resultaat	2.049	1.927	1.903	1.905

Indicatoren

Milieu

Verplichte indicatoren	0-waarde	Actuele waarde	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Omvang huishoudelijk restafval <i>KG / inwoner</i>	249 (2015)	243 (2016)	Daling	CBS
Hernieuwbare elektriciteit	1,1% (2015)	1,3% (2016)	Stijging	RWS

Economie

Verplichte indicatoren	0-waarde	Actuele waarde	ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Banen <i>Per 1.000 inwoners 15-64 jr.</i>	438,1 (2016)	434,6 (2017)	Stijging	LISA
Vestigingen (van bedrijven) <i>Per 1.000 inwoners 15-64 jr.</i>	97,8 (2016)	98,7 (2017)	Stijging	LISA
Funciemenging	41,0% (2016)	40,8% (2017)	Stijging	LISA

Wonen

Verplichte indicatoren	0-waarde	Actuele waarde	ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	215 (2016)	221 (2017)	n.v.t.	CBS
Nieuw gebouwde woningen <i>Per 1.000 woningen</i>	28,6 (2017)	3,4 (t/m 23/7/18)	Stijging	BAG
Demografische druk (15-64 jr)	76,1%	76,8%	Daling	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	678 (2017)	675 (2018)	Daling	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	799 (2017)	798 (2018)	Daling	COELO

Programma 3 Buitenruimte

Wat willen we bereiken?

Programma 3

De groene openbare ruimte vervult een centrale rol in Hendrik-Ido-Ambacht. Het groen heeft een positieve invloed op de gezondheid en het welbevinden van onze inwoners. Wij vinden het belangrijk dat ons dorp schoon, veilig en aantrekkelijk is om in te verblijven. Inwoners, bedrijven en gemeente leveren daaraan elk een bijdrage. Duurzaamheid is daarbij een belangrijk principe. Of het nu gaat om de inrichting en onderhoud van ons groen, afvalscheiding of mobiliteit. We zoeken steeds naar de optimale balans tussen mens, economie en milieu.

Wat willen we bereiken?

Acties programma 3

Vertalingen coalitieprogramma naar collegewerkprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Actieplan zwerfafval

Vanuit het coalitieprogramma wordt meer aandacht besteed aan zwerfafval. Hiervoor is vanuit Nedvang een landelijke subsidie beschikbaar gesteld. Het actieplan zet met de subsidie in op het bestrijden en tegengaan van zwerfafval binnen de gemeente, met name op de hotspots.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Gestart

- **Tijd**
 - Actieplan opgesteld
 - 1 augustus verzonden naar Nedvang ter goedkeuring
 - Binnen 4 weken respons
- **Geld**
 - In afwachting van goedkeuring van subsidie

Grondstoffenbeleidsplan

We stellen een grondstoffenbeleidsplan op waarbij we uitgaan van optimalisatie van het huidige systeem van inzameling. We maken helder wat voor onze gemeente de milieupgave is om de richtlijnen vanuit het Landelijk Afvalbeheer Plan te behalen en wat we kunnen doen om onze resultaten de komende jaren te verbeteren. Het plan besteedt specifiek aandacht aan kostenreductie. Daarnaast stellen we beleid vast op het gebied van het ophalen van grof vuil tegen betaling, afvalvrije scholen, textiel inzameling en afval van kringloopwinkels. Het nieuwe grondstoffenbeleidsplan wordt in het eerste kwartaal 2019 aangeboden aan de raad.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Notitie effecten Sandelingenknoop en Noordeinde

Door de reconstructies van de Sandelingen Knoop en het Noordeinde die in 2018 zijn uitgevoerd, zijn verbeteringen bereikt in de verkeersdoorstroming vanuit de gemeente naar de rijkswegen A15 en A16. In de komende collegeperiode wordt gemonitord of en wanneer nog aanvullende maatregelen nodig zijn.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Speel- en groengebieden inrichten

Bij de invulling van de buitenruimte wordt rekening gehouden met de behoeften en wensen van de inwoners. Voor het inrichten van speel- en groengebieden worden participatietrajecten opgezet. De graad en vorm van betrekken van omwonenden is flexibel in te vullen en afhankelijk van het onderwerp en het belang.

Om de overlast van hondenpoep terug te dringen wordt samen met de inwoners een uitvoeringsplan opgesteld. Met belanghebbenden wordt een notitie opgesteld om de integrale toegankelijkheid in de openbare ruimte te verbeteren.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Wat willen we bereiken?

Grote beleidstrajecten niet voortvloeiend uit het Coalitieprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Gemeentelijk rioleringsplan

Beleidskader

De gemeentelijke zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater wordt , met de daarvoor benodigde middelen, uitgewerkt in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Vanuit de Wet Milieubeheer zijn gemeenten verantwoordelijk voor de inzameling en het transport van afvalwater binnen hun grondgebied. Ook is elke gemeente wettelijk verplicht om volgens deze wet (artikel 4.22) een GRP op te stellen. Het GRP is in 2018 vastgesteld.

Financieel kader

De rioolheffing dekt alle kosten die te maken hebben met onze zorgplicht voor het afvalwater, hemelwater en grondwater met een kostendekkend tarief. In de jaarlijkse investeringsplanning zijn bedragen opgenomen voor het uitvoeren van (verbeter)maatregelen om aan de doelstellingen te kunnen voldoen volgens de kwaliteitsniveaus van het GRP.

Ontwikkelingen

Onze gemeente werkt in het kader van het Bestuursakkoord Water binnen de Drechtsteden samen met de gemeenten Dordrecht, Alblasserdam, Zwijndrecht en het waterschap Hollandse Delta. De onderlinge samenwerking van de gemeenten met het waterschap heeft als doel het vergroten van de kwaliteit, het behalen van kostenbesparingen en het verminderen van kwetsbaarheid.

In 2019 worden rioleringsprojecten uitgevoerd in de wijkKruiswiel (meerdere fasen die tot circa 2022 doorlopen) en het herstel van de riolering onder de rotonde Jonkerkade-Antoniusslaan-Hoge Kade.

3. Water

Beleidskader

Op het gebied van waterbeheer beschikken wij over diverse plannen zoals het baggerplan en het beschoeiingenplan.

Baggerplan

In de verordening van het Waterschap is opgenomen dat wateren periodiek moeten worden gebaggerd om ze op de juiste diepte en breedte te houden. Het feitelijke baggerwerk wordt zowel door onze gemeente als door het waterschap Hollandse Delta uitgevoerd, afhankelijk van de onderhoudsverplichting van de watergangen.

Beheer en onderhoudsplan oeverbeschermingen

Sinds 2018 hebben wij een Beheer- en onderhoudsplan oeverbescherming 2018-2026. Hierdoor kan onze gemeente het beheer en onderhoud aan de oeverbescherming op een structurele wijze uitvoeren.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Doorlopend

■ **Kwaliteit**

■ **Tijd**

■ **Geld**

Beleidsplan Openbare Verlichting

Ontwikkelingen met betrekking tot de openbare verlichting gaan snel. Led is inmiddels de nieuwe standaard. Verlichting wordt steeds 'slimmer' en straks mogelijk ook de drager van tal van sensoren en communicatiemiddelen die gebruikt worden in de openbare ruimte. Daarnaast spelen vanzelfsprekend de 'gewone' vraagstukken op gebied van verkeersveiligheid en sociale veiligheid waar de OVL aan bijdraagt: voldoende licht wanneer nodig en storingen moeten snel worden opgelost. In het kader van milieu en energie speelt ook steeds vaker de vraag om het donker te laten zijn daar waar het kan en dimmen van licht waar dit kan. Al deze punten worden meegenomen in het nieuwe beleidsplan openbare verlichting. Dit toekomstbestendig beleidsplan wordt in het tweede kwartaal van 2019 ter besluitvorming aangeboden aan de raad.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Beleidsplan begraafplaatsen

Het beleidsplan begraafplaatsen geeft invulling aan de wijze waarop de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht gaat voorzien in voldoende begraafcapaciteit, een kostendekkende exploitatie en de manier waarop om gegaan wordt met trends en ontwikkelingen in de lijkbezorging. Het nieuwe beleidsplan wordt in het eerste kwartaal 2019 aan de raad voorgelegd.

Wat mag het kosten ?

Bedragen x1000

Exploitatie	Prim.begrot.2019	2019 JS2020	2019 JS2021	2019 JS2022
Lasten				
TV2.1 2.1 - Verkeer en vervoer	3.906	3.939	3.949	3.962
TV2.5 2.5 - Openbaar vervoer	125	125	125	125
TV5.73 5.73 - Groen en waterhuishouding	1.932	1.943	2.049	2.105
TV7.2 7.2 - Riolering	2.000	2.000	2.000	2.000
TV7.3 7.3 - Afval	3.663	3.534	3.543	3.320
TV7.5 7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	505	418	421	422
TV8.13 8.13 - RO Vastgoedregistratie	189	189	189	189
Totaal Lasten	12.320	12.149	12.276	12.123
Baten				
TV2.1 2.1 - Verkeer en vervoer	-127	-127	-127	-127
TV7.2 7.2 - Riolering	-2.315	-2.315	-2.315	-2.315
TV7.3 7.3 - Afval	-3.691	-3.691	-3.691	-3.691
TV7.5 7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	-509	-509	-509	-509
Totaal Baten	-6.643	-6.643	-6.643	-6.643
Resultaat	5.678	5.506	5.633	5.480

Indicatoren

Verplichte indicatoren	0-waarde	Actuele waarde	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Verkeersongevallen				
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	8% (2014)	8% (2015)	Gelijk	VeiligheidNL
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	8% (2014)	6% (2015)		VeiligheidNL

Vrijwillige indicatoren	0-waarde	Actuele waarde	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Verkeersongevallen				
Verkeersongeval met letsel	23	16		

Verkeersongeval dodelijke afloop	(2016) 0	(2017) 0		
Verlaten plaats ongeval	(2016)	(2017)		
Bereikbaarheid	99 (2016)	111 (2017)		
Oordeel inwoners over...				
bereikbaarheid buurt met auto	8 (2015)	8,2 (2017)	Stijging	OCD
bereikbaarheid buurt vanaf de snelweg	8,4 (2015)	8,1 (2017)	Stijging	OCD
doorstroming op hoofdwegen in gemeente	7,2 (2015)	6,9 (2017)	Stijging	OCD
bereikbaarheid gemeentelijke voorzieningen per fiets	8,3 (2015)	8,4 (2017)	Stijging	OCD
het openbaar vervoer	6,8 (2015)	6,4 (2017)	Stijging	OCD
Meldingen overlast				
Meldingen overlast honden	35 (2016)	57 (2017)	Gelijk	Veiligheidsmonitor
Overlast afval	74 (2016)	138 (2017)	Gelijk	Veiligheidsmonitor
Overlast verkeer	114 (2016)	261 (2017)		Veiligheidsmonitor

Programma 4 Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen

Wat willen we bereiken?

Programma 4

De Ambachtse samenleving vormen we samen met onze inwoners, verenigingen en bedrijven. Met elkaar werken we aan de toekomst van onze gemeente. Dat gaat niet vanzelf: we moeten ervoor zorgen dat onze gemeente veilig is, we een solide en financieel beleid kunnen voeren en op een goede, effectieve manier samenwerken in de regio. Daarbij zijn wij verantwoordelijk voor allerlei wettelijke taken die ons zijn opgelegd. Als transparant en daadkrachtig gemeentebestuur voeren wij deze taken met onze ervaring en kennis uit.

Wat willen we bereiken?

Acties programma 4

Vertalingen coalitieprogramma naar collegewerkprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Beleidsplan Integrale Veiligheid

Een van de doelstellingen uit het coalitieprogramma is het veiligheidsniveau in onze gemeente op het huidige niveau te handhaven. Om dit te realiseren is het belangrijk dat we uitvoering geven aan de thema's die specifiek aandacht nodig hebben. Met zowel interne als externe partners hebben we geïnventariseerd welke thema's dat de komende 4 jaar zullen zijn. Hierbij is rekening gehouden met nieuwe ontwikkelingen en de groei van onze gemeente. Met het opstellen van het meerjarig beleidsplan integrale veiligheid gaan we deze thema's voor de komende jaren verankeren.

Portefeuillehouder: Heijkoop Jan

Beleidsregels Wietkwekerijen

Ook in de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht constateren we dat in bijvoorbeeld woningen en bedrijven drugsgelateerde activiteiten plaatsvinden. Om een goede en adequate aanpak mogelijk te maken is het belangrijk dat er beleidsregels in relatie tot artikel 13b van de Opiumwet worden opgesteld. Dit gebeurt in de eerste helft van 2019.

Portefeuillehouder: Heijkoop Jan

Bestedingsplan CAI gelden

We hebben met de stichting CAI afgesproken dat de middelen die de CAI beschikbaar heeft, worden aangewend voor voorzieningen voor inwoners van onze gemeente. Dit in samenspraak met het college. In de statuten van de CAI is de rol van de gemeente helder vastgelegd; als gemeente dragen wij voorstellen voor projecten aan bij het CAI bestuur. Samen met het bestuur van de CAI én met de inwoners maken we een bestedingsplan voor de beschikbare middelen.

Portefeuillehouder: Flach André

Dienstverleningsconcept

Met de toename van de digitalisering in de dienstverlening, de nieuwe privacywetgeving en de aandacht voor het voorkomen van identiteits- en adresfraude neemt de complexiteit van het werk behoorlijk toe. Al deze ontwikkelingen geven het belang van de roadmap Dienstverlening aan. Onze dienstverlening verandert. Informatietechnologie biedt enorme mogelijkheden, maar brengt aan de andere kant ook risico's met zich mee. Om te zorgen dat we klaar zijn voor deze ontwikkelingen passen wij in 2019 onze visie op dienstverlening aan.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Drugsnota actualiseren

De drugsnota geeft invulling aan de wijze waarop de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht omgaat met de handel in, en gebruik van soft- en harddrugs. Aspecten als preventie, voorlichting, hulpverlening en het verminderen van drugs gerelateerde overlast vormen de kern van de drugsnota. De drugsnota wordt in de huidige collegeperiode geactualiseerd.

Portefeuillehouder: Heijkoop Jan

Handhavingsplan

Door de groei van onze gemeente, het toenemend aantal taken, maar ook het groeiend aantal meldingen van inwoners is de beschikbare capaciteit van Handhaving inmiddels ontoereikend. De doorlooptijden in de afhandeling van meldingen nemen hierdoor alleen maar toe en daarmee ook vaak de irritatie bij inwoners. Dit betekent ook dat onze handhavers alleen nog maar repressief bezig kunnen zijn en niet meer preventief door hun aanwezigheid. Daarnaast zijn ontwikkelingen zichtbaar waarbij nog meer taken richting de gemeente gaan komen. In 2019 presenteren we een plan waarin we aangeven hoe we handhaving de komende jaren kunnen versterken.

Portefeuillehouder: Heijkoop Jan

Nota Verbonden Partijen

In de Nota Verbonden Partijen geven we kaders voor deelname aan en het sturen op verbonden partijen. Samen met de visie op regionale samenwerking geeft deze nota aan hoe wij aankijken tegen de regionale samenwerking. De nota Verbonden Partijen uit 2014 actualiseren we met name op de risicoprofielen van de verbonden partijen en de inhoud van de sturingsarrangementen. Met de sturingsarrangementen geven we voor elke verbonden partij aan hoe we sturing willen geven en wat voor soort informatie we daar voor nodig hebben. We geven bovendien een risicoinschatting van de betreffende verbonden partij. De nieuwe Nota Verbonden Partijen biedt daarmee een transparant sturingskader. We bieden de Nota Verbonden Partijen in de eerste helft van 2019 aan de raad aan.

Portefeuillehouder: Flach André

Participatienota

We organiseren een traject waarbij we in overleg met inwoners, ondernemers en andere partners van de gemeente tot een nieuwe participatienota komen. We gebruiken hiervoor goede voorbeelden uit het hele land. Deze participatienota is één van de onderdelen van ons nieuwe communicatiebeleid. De participatienota gaat in de eerste helft van 2019 richting de raad.

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Visie op regionale samenwerking

Regionale samenwerking vinden we belangrijk. We werken graag samen met andere gemeenten. Samenwerking levert (schaal)voordelen op, maar moet wel aantoonbare meerwaarde voor onze inwoners bieden. Wij werken vanuit onze eigen kracht, zelfstandigheid en identiteit samen in de regio. In de afgelopen jaren heeft samenwerking op het niveau van de Drechtsteden en op het niveau van Zuid-Holland Zuid ons echt meerwaarde gebracht. Dat zien we zeker op het sociale domein in betere kwaliteit in zorg en ondersteuning voor onze inwoners én organisatorische en financiële voordelen. De dienstverlening naar onze inwoners is beter geworden door de ondersteunende diensten. Regionale lobby's helpen ons onze ambities te bereiken, zeker op het vlak van mobiliteit en bereikbaarheid. Op het gebied van wonen en economie willen we als zelfstandige gemeente zichtbaar zijn naar onze inwoners en het bedrijfsleven. Op deze vlakken willen we zelf uitvoering geven aan regionale visies.

Wij vinden lokale kennis en betrokkenheid erg belangrijk bij besluiten en willen daarom niet meer bevoegdheden overdragen aan de regio. We laten onze eigen zelfstandigheid, identiteit en meerwaarde voor onze inwoners steeds zwaar wegen als wij een afweging maken over regionale samenwerking. De voordelen van regionale samenwerking combineren we zo met de kracht van ons lokaal bestuur. Een bestuur dat wordt ondersteund door een eigen, krachtige, zelfstandige ambtelijke organisatie.

Deze uitgangspunten vertalen we in een geactualiseerde visie op de regionale samenwerking, waarbij we ingaan op de actuele ontwikkelingen in de regio over de toekomst van de samenwerking. In de visie geven we aan hoe we aankijken tegen onze positie in de regio. U krijgt deze visie in de tweede helft van 2019.

Portefeuillehouder: Flach André

Wat willen we bereiken?

Grote beleidstrajecten niet voortvloeiend uit het coalitieprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid is een groot goed. Tegelijkertijd weten we dat niet alles voor 100% kunnen beveiligen. Het is daarom belangrijk dat we risico-gestuurd werken. Dat houdt in dat we risico's die we mogelijk lopen op dit terrein in beeld krijgen en houden. We zetten ons maximaal in om die risico's te elimineren of te beheersen. Naast dit risico-gestuurd werken zullen we ook in 2019 het risicobewustzijn bij onze medewerkers vergroten. Dit is een blijvend proces. De menselijke factor is immers toch vaak de meest riskante factor als het gaat om informatiebeveiliging.

Wat mag het kosten ?

Bedragen x1000

Exploitatie	Prim.begrot.2019	2019 JS2020	2019 JS2021	2019 JS2022
Lasten				
TV0.1 0.1 - Bestuur	1.887	1.888	1.888	1.907
TV0.10 0.10 - Mutaties reserves	36	39	6	6
TV0.11 0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	690	695	612	1.144
TV0.2 0.2 - Burgerzaken	1.037	1.004	993	971
TV0.4 0.4 - Overhead	6.027	6.024	6.135	6.136
TV0.5 0.5 - Treasury	-148	0	14	-41
TV0.61 0.61 - OZB woningen	39	39	39	39
TV0.62 0.62 - OZB niet-woningen	155	155	155	155
TV0.64 0.64 - Belastingen overig	10	10	10	10
TV0.7 0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-571	-565	-579	-574
TV0.8 0.8 - Overige baten en lasten	1.343	1.340	1.340	1.340
TV1.1 1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	1.880	2.000	2.000	2.000
TV1.2 1.2 - Openbare orde en veiligheid	367	367	367	367
Totaal Lasten	12.751	12.995	12.979	13.458
Baten				
TV0.1 0.1 - Bestuur	213	317	421	0
TV0.10 0.10 - Mutaties reserves	-1.197	-286	-304	-305
TV0.2 0.2 - Burgerzaken	-432	-408	-408	-408
TV0.4 0.4 - Overhead	-10	-10	-10	-10
TV0.5 0.5 - Treasury	-663	-605	-603	-598
TV0.61 0.61 - OZB woningen	-3.705	-3.705	-3.705	-3.705
TV0.62 0.62 - OZB niet-woningen	-1.566	-1.566	-1.566	-1.566
TV0.64 0.64 - Belastingen overig	-677	-677	-677	-155
TV0.7 0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-34.798	-	-	-
		35.213	35.637	36.042
TV0.8 0.8 - Overige baten en lasten	-12	-12	-12	-12
TV1.2 1.2 - Openbare orde en veiligheid	-39	-39	-39	-39
Totaal Baten	-42.886	-	-	-
		42.204	42.540	42.841

Resultaat	-30.136	-	-	-
		29.209	29.561	29.383

Indicatoren

Veiligheid

Verplichte indicatoren	0-waarde (2016)	Actuele waarde (2017)	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Jongeren				
Verwijzing halt 12-17 jaar <i>Per 10.000 inwoners</i>	209	149	Gelijk	Bureau Halt
Criminaliteit				
Winkeldiefstallen <i>Per 1.000 inwoners</i>	0,7	0,94	Gelijk	Veiligheidsmonitor
Geweldsmisdrijven <i>Per 1.000 inwoners</i>	1,4	1,5	Gelijk	Veiligheidsmonitor
Diefstallen uit woningen <i>Per 1.000 inwoners</i>	2,55	2,04		Veiligheidsmonitor
Vernielingen en beschadiging (in de openbare ruimte) <i>Per 1.000 inwoners</i>	4,9	3,5	Gelijk	Veiligheidsmonitor

Vrijwillige indicatoren*	0-waarde (2016)	Actuele waarde (2017)	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Diefstal in/uit				
Schuur/berging <i>Per 1.000 inwoners</i>	0,48	0,30		Veiligheidsmonitor
Bedrijven & instellingen <i>Per 1.000 inwoners</i>	0,61	0,74		Veiligheidsmonitor
Diefstal uit/vanaf				
Motorvoertuigen <i>Per 1.000 inwoners</i>	4,49	1,82		Veiligheidsmonitor
	2,35	2,69		Veiligheidsmonitor
Diefstal van				
Fietsen <i>Per 1.000 inwoners</i>	1,05	0,91		Veiligheidsmonitor
Motorvoertuigen <i>Per 1.000 inwoners</i>	0,51	0,30		Veiligheidsmonitor
Brom- snorfietsen				

Per 1.000 inwoners	0,92	0,81		Veiligheidsmonitor
Overige delicten				
Mishandeling	0,51	0,67		Veiligheidsmonitor
Per 1.000 inwoners				
Bedreiging	0,31	0,17		Veiligheidsmonitor
Per 1.000 inwoners				
Zedendelicten				
Per 1.000 inwoners	283	231	Gelijk	Veiligheidsmonitor
melding overlast jeugd				

* Deze indicatoren zijn gemeten door de gemeentelijke veiligheidsmonitor. De meest actuele cijfers daarvan zijn uit 2017. Derhalve is de 0-waarde 2016 en de actuele waarde 2017.

Dienstverlening

Vrijwillige indicatoren	0-waarde (2014)	Actuele waarde (2017)	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Oordeel inwoners over				
kwaliteit van de dienstverlening	6,8		Stijging	Reg. Omnibus
hun betrokkenheid bij de totstandkoming van gemeentelijke plannen	6	5,7	Stijging	Reg. Omnibus
hun betrokkenheid bij de uitvoering van gemeentelijke plannen	6	5,5	Stijging	Reg. Omnibus
Positief oordeel van de inwoners over de besteding van belastinggeld door de gemeente	6,3	6,5	Stijging	Reg. Omnibus

Bestuur en ondersteuning

Verplichte indicatoren	0-waarde (2017: 29.729)	Actuele waarde (2018: 30.342)	Ambitie 2020 t.o.v. 0-waarde	Bron
Formatie Fte per 1.000 inwoners	2,74	2,80	Gelijk	Eigen gegevens
Bezetting Fte per 1.000 inwoners	2,57	2,48	Gelijk	Eigen gegevens

